

seine-Gewalt-Bekommen: स्था मृगग्रहणे प्रचिः M. 5, 130. वृक् ख च ग्रहणे Mṛgāḥ. 30, 21. तद्ग्रहणार्थं मया क्रमः सञ्ज्ञितः PĀṆKĀT. 197, 24. सर्वस्य KATHĀS. 9, 86. न शक्यमस्य ग्रहणं कर्तुम् MBH. 13, 2283. 3, 12452. 7, 458. 715. R. 5, 29, 21. 24. 38, 22. 88, 8. MĀLAV. 9, 3. ग्रहणं समुपागमत् *gerieth in Gefangenschaft* R. 1, 1, 73. यदि ग्रहणमभ्येति जीवन्नेव मृगस्तव 49, 26. 28. न युवा ग्रहणं प्राप्नोति 6, 1, 28. चित् MBH. 3, 14710. Mṛgāḥ. 137, 12. BHĀG. P. 3, 23, 26. — γ) das Ergreifen der Sonne und des Mondes, Verfinsterung H. an. MED. JĪGŌ. 1, 218. ÇRṆGĀRAT. 6. VARĪH. BRH. S. 2, c (Bl. 1, b). 5, 8, 11. 41 (40), 1. 82 (80, b), 20. ग्रहणात् 5, 96. ग्रहणात् *verfinstert* 15, 31. भौमं शनिश्चरं चैव ग्रहणं ग्रहस्तंज्ञितम् VET. 16, 16. — δ) das Gewinnen, Erlangen, Erhalten, Empfangen, = स्वीकृति TRIK. H. an. MED. विषमस्य स्वादुफलग्रहणं PĀṆKĀT. 1, 193. 328. धनुषः R. 1, 3, 18. पात्रं त्वमसि काकुत्स्थ विद्योर्ग्रहणे ऽनयोः 24, 18. *das durch-Kauf-an-sich-Bringen*: कलम् PĀṆKĀT. 229, 2. — ε) das Erwählen SĀMĀHJAK. 9. PRAB. 72, 12. — ζ) das Auffassen, Schöpfen (von Flüssigkeiten) ÇAT. BR. 4, 6, 1. 15. KĀTJ. ÇR. 1, 3, 12. 7, 10. 3, 6, 19 u. s. w. — η) das Auffangen, Aufnehmen, Insichziehen, Ansichziehen (von Dünsten, Rauch): अम्भोविन्दुग्रहण-रभसाश्चातकान् MEGH. 22. नेत्राभ्यां वाय्वग्रहणमकरोत् PĀṆKĀT. 262, 23. आचारधूमः RAGH. 7, 24. अद्रिग्रहणगुरुभिर्गजितैः MEGH. 43. — θ) das Anlegen (von Kleidern u. s. w.): वेशः MBH. 2, 840. नेपथ्यः RAGH. 17, 21. शरीरः JĪGŌ. 3, 69. MBH. 14, 459. DEV. 1, 65. — ι) das Insichbegreifen, Insichschliessen: अकारः सवर्णग्रहणेन आकारमपि यथा गृह्णीयात् Sch. zu P. 8, 4, 68 (Bd. II). Sch. zu 3, 1, 20 und 8, 4, 17. — κ) das Aufnehmen, Sichhingeben einer Sache: यथा न पापग्रहणेन गृह्यसे (तथा यत्स्व) R. 5, 76, 22. व्रतः PĀṆKĀT. 34, 9. — λ) das Gefälligsein, Dienstleistung: ग्रहणाय पुंसाम् BHĀG. P. 3, 1, 44. — μ) das Erwähnen, Nennen KĀTJ. ÇR. 7, 5, 25. 15, 2, 11. LĀṬJ. 1, 1, 2, 6. VS. PRĀT. 1, 63. 64. P. 1, 1, 23. VĀRTT. 1. 2. 2, 1, 42, VĀRTT. KĀR. zu P. 7, 1, 6. KĀÇ. zu 1, 1, 50 und 2, 35. Sch. zu 1, 2, 6, 22. 27 und 8, 3, 78. — ν) das rühmliche Nennen, Achtung, = आदर H. an. MED. सती (subj.) ग्रहणमुत्तमम् SUÇR. 1, 96, 3. — ξ) das Erfassen, Wahrnehmen, Vernehmen, Erkennen, Begreifen; Lernen; = धीगुण und प्रत्याय (lies: प्रत्यय) H. an. = उपलब्धि MED. गुणानां ग्रहणम् MBH. 14, 1197. पार्श्वस्य स्वग्रहणम् Sch. zu KĀP. 1, 109. द्वादशवर्षाणि वेदब्रह्मचर्यं ग्रहणात् वा oder es endet, wann er ausgelernt hat, ÀÇV. GRHJ. 1, 22. ग्रहणात्तिकं dass. M. 3, 1. JĪGŌ. 1, 36. ब्रह्मणः M. 2, 173. Z. d. d. m. G. IX, LI. MBH. 3, 12509. RAGH. 3, 28. BHĀG. P. 3, 4, 18. PRAB. 106, 18. GAUPAP. zu SĀMĀHJAK. 27. Sch. zu ĠAIM. 1, 1, 1. AK. 2, 7, 40. H. 310. 842. यत्र ज्ञानवतां प्राप्तिरलिङ्गग्रहणा स्मृता MBH. 14, 1309. आकृतिग्रहणा ज्ञातिः KĀR. in P. Bd. II u. ज्ञाति. — ο) das Meinen, Darunterverstehen: तस्य च तद्विशेषाणां च ग्रहणं भवति P. 1, 1, 68, VĀRTT. 4, Sch. SIDDH. K. zu 1, 1, 28. Sch. zu 1, 1, 68 und 2, 48. — Vgl. करग्रहण, केशः, गर्भः, चतुर्ग्रहण, नामः, पाणिः, पुनर्ग्रहण.

ग्रहणक (von ग्रहण) n. *das Insichbegreifen, Insichschliessen* SIDDH. K. zu P. 1, 1, 10.

ग्रहणात्त und ग्रहणात्तिक s. u. ग्रहण 3, 5.

ग्रहणी (von ग्रह) f. = ग्रहणी Uṇ. 5, 67. — Vgl. u. ग्रहणीरोग.

ग्रहणी f. = ग्रहणी Uṇ. 5, 67, Sch. *ein eingebildetes, zwischen Magen und Gedärmen liegendes Organ, welches den Uebergang der Nahrungs-*

stoffe aus jenem in diese und die Wärme des Leibes vermitteln soll: षष्ठी पित्तधरा नाम या कला परिकीर्तिता । पञ्चामाशयमध्यस्था ग्रहणी सा प्रकीर्तिता ॥ ग्रहण्या बलमग्निर्हि स चापि ग्रहणीभिः । तस्मात्सं-
द्वषिते वक्त्रे ग्रहणी संप्रदुष्यति ॥ SUÇR. 2, 443, 12. fgg.; vgl. 1, 327, 18. 2, 268, 3. 434, 5. °विकार 1, 192, 17. 2, 506, 11. Nach dem Sch. zu Uṇ. = ग्रहणीरून्.

ग्रहणीदोष (ग्र + दोष) m. *krankhafte Affection der Grahani, Diarrhoe* SUÇR. 1, 173, 6. 189, 3. 2, 50, 18. 206, 9. 284, 15. 453, 10. MBH. 3. 13857.

ग्रहणीप्रदोष (ग्र + प्र) m. *dass.* SUÇR. 2, 186, 2.

ग्रहणीय (von ग्रह) adj. *annehmbar, beherzigenswerth:* वाक्य, अर्थ MBH. 5, 2575. 4460. 4730. 12, 4975. fg.

ग्रहणीरून् (ग्र + रून्) f. = ग्रहणीदोष AK. 2, 6, 2, 6. H. 471.

ग्रहणीरोग (ग्र + रोग) m. *dass.:* पक्षा वा सरुजं पूति मुहुर्बद्धं मुहुर्-
द्रवम् । ग्रहणीरोगमाहुः SUÇR. 2, 443, 19. 1, 163, 14. 179, 1. ग्रहणीरोग
dem Metrum zu Liebe 194, 5. ग्रहणीरोगिन् adj. *mit Diarrhoe behaftet* 2, 444, 18.

ग्रहणीकर (ग्र + कर) n. *Weintrauben* ÇABDAR. im ÇKDR.

ग्रहता (von ग्रह) f. *Planetenthum* VARĪH. BRH. S. 5, 1. ग्रहत्व n. *dass.* HARIV. 607. 611. BHĀG. P. 5, 24, 1. 6, 6, 35.

ग्रहद्रुम (ग्रह + द्रुम) m. N. einer Schlingpflanze, *Gymnema sylvestre* R. Br. (शाकवृत्त) RĪGĀN. im ÇKDR. RATNAM. 71. — Vgl. गृहद्रुम.

ग्रहनायक (ग्रह + नायक) m. *Führer der Planeten, der Saturn* ÇABDAR. im ÇKDR. *die Sonne* ÇKDR. WILS.

ग्रहनाश (ग्रह + नाश) m. N. einer Pflanze, *Alstonia scholaris* R. Br. (vulg. क्वातिन) ÇABDAR. im ÇKDR. Auch °नाशन m. TRIK. 2, 4, 6. ÇABDAR. im ÇKDR. RATNAM. 191.

ग्रहनेमि (ग्रह + नेमि) m. *der Mond* ÇABDAR. im ÇKDR.

ग्रहपति (ग्रह + पति) m. 1) *der Herr der Planeten, die Sonne* AK. 1, 1, 2, 32. H. 97. *der Mond:* तस्य विस्तीर्यते राखं व्योत्स्ना ग्रहपतेरिव MBH. 12, 6288. — 2) (als Synonym von Sonne) *Calotropis gigantea* (s. अर्क) ÇKDR. — 3) = गृहपति und viell. nur fehlerhaft: मम सत्त्वमिदं दिव्य-
महं ग्रहपतिस्त्विह MBH. 13, 4133.

ग्रहपीडन (ग्रह + पी) n. *die durch einen Planeten (Rāhu) verursachte Pein, Verfinsterung:* शशिदिवाकरयोर्ग्रहपीडनम् HIT. I, 43. नक्षत्र R. 5, 73, 58. Uneig.: गाढाष्ठग्रहपीडन AMAR. 72.

ग्रहपीडा (ग्रह + पीडा) f. *dass.* DEV. 12, 15, 16.

ग्रहपुष (ग्रह + पुष) m. *die Sonne (die Planeten mit Licht nährend)* H. 93.

ग्रहपूजा (ग्रह + पूजा) f. *Verehrung der Planeten* Verz. d. B. H. No. 1253.

ग्रहभक्ति (ग्रह + भक्ति) f. *Vertheilung unter die Planeten, Eintheilung der Länder u. s. w. in Bezug auf die sie regierenden Planeten* VARĪH. BRH. S. 2, e (Bl. 2, a). 17, 28. 107, 2. Titel des 18ten Adhja in demselben Werke.

ग्रहभीतिजित् (ग्रह-भीति + जित्) m. *ein best. Parfum (die Furcht vor den Dämonen besiegend), = चीडा* RĪGĀN. im ÇKDR.

ग्रहभोजन (ग्रह + भोज) m. *Pferd* H. 4. 177.